

Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinde Vergi Kesintisi

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu" nun 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan hükme göre, „“Gelir Vergisi Kanunu" da belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işlerle ilgili yapılan hak ediş ödemeleri"" vergi kesintisi kapsamındadır.

Yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerinden kesilen kesinti, işin tamamlanmasından sonra beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanan vergidenindirilir. Fakat burada dikkat edilmesi gereken husus, her inşaat ve onarım işine ilişkin tevkifat uygulanan vergi, ancak o iş için beyan edilen vergidenindirilebilmektedir.

Aynı işletmeye ait olmuş olsa dahi A işinden beyan edilen vergi kesintisi B işinden beyan edilen vergiden indirilemez, Bakanlar Kurulu kararının ek metninin

1. maddesinin 3. fıkrası gereğince uygulanan stopaj oranları yeniden tespit edilmişti. Bu karara göre Gelir Vergisi Kanunu" nun 42. maddesi kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedelleri üzerinden stopaj oranının % 3 olacağına dair hükme yer verilmiştir.

Kesinti uygulamasına geçici kabul yapılıncaya kadar devam edilir. Bu yüzden geçici kabul sonrası yükleniciye yapılan ödemeler gelir vergisi kesintisinin kapsamı dışında kalır. Yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerinde fiyat farkları ödendiğinde de vergi kesintisi yapılması zorunludur. Stopaj

uygulanacak matrah, birim fiyat farkı ve malzeme fiyat farkı da dahil olmak üzere brüt hakediş tutarıdır.

Bu tutara katma değer vergisi dahil edilemez

Yabancı para cinsinden yapılan hakediş ödemelerinde hakedişin tahakkuk ettiği dönem ile ödendiği dönem arasında oluşabilecek kur farkına uygulanacak stopaja ilişkin Maliye Bakanlığının görüşü, tahakkuka kadar geçen sürede oluşacak farkın kesintiye dahil edilip tahakkuktan sonraki dönemde oluşacak farkın dönem geliri olarak muhasebeleştirilmesi yönünde olmuştur.

Kesilen vergilerin sorumluları hakkında Vergi Usul Kanunu" nun 12. maddesinde „" Yaptıkları veya yapacakları ödemelerden vergi kesmeye mecbur olanlar, verginin tam olarak kesilip ödenmesinden ve bununla ilgili diğer ödevleri yerine getirmekten sorumludurlar.hükmü yer almaktadır.

Kesinti tutarı iş bitiminden sonraki dönemde hesaplanan vergiden fazla çıkarsa, fark mükellefin yazılı başvurusu üzerine ilgili vergi idaresince 1 yıl içinde başvurmak koşuluyla ödenir

2.1.4. Yıllara Yaygın Yapım ve Onarım işlerinde Geçici Vergi Gelir Vergisi Kanunu" nun mükerrer 120. maddesinde geçici vergiye ilişkin hükümler yer almaktadır:

Ticari kazanç sahipleri (basit usulde vergilendirilenler hariç) ile serbest meslek erbabı cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, bu kanunun ticari yada mesleki kazancın tespitine ilişkin hükümlerine göre (indirim ve istisnalar ile VUK" nun değerlemeye ait hükümleri de dikkate alınarak) belirlenen ilgili hesap döneminin altışar aylık kazançları (42. madde kapsamına giren kazançlar ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanların bu işlerden sağladıkları kazançlar hariç) üzerinden 103. maddede yer alan tarifinin ilk gelir dilimine uygulanan oranda geçici vergi öderler. Geçici vergi matrahının hesaplanmasında dönem sonu mal mevcutları, kayıtlar üzerinden tespit edilir.

Kurumlar Vergisi Kanunu" nun 25. maddesinin 2. fıkrasında ise vergilendirme dönemi ve beyanına ilişkin hükmü bulunmaktadır:

Kesinti suretiyle ödenen vergilerde, istihkak sahiplerince ayrıca yıllık veya özel beyanname verilmeyen hallerde, vergi kesintisinin ilgili bulunduğu dönemler, vergilendirme dönemi sayılır.

Geçtiğimiz bölümlerde de ele alındığı gibi Türk vergi mevzuatlarına göre kazanç vergileri bir mali dönem itibariyle tahakkuk edilip izleyen mali dönemin üçüncü ve dördüncü aylarında beyan edilerek tahsili sağlanmaktadır. Mevcut durumda vergilerin kamu gelirine dönüşmesi aksamaktadır. Geçici vergi dönemi, bu aksaklığı ortadan kaldırmak üzere kurgulanmıştır.

konuya ilişkin bir makalesinde gecikmenin ne şekilde ortadan kaldırıldığına dair süreci açıklamıştır: GVK'nın 94 üncü maddesinde bazı kazanç ve iratlara ilişkin olarak kaynaktan kesinti yoluyla (stopaj usulüyle) vergileme yapılmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Söz konusu hüküm uyarınca yapılan vergileme gelir ve kurumlar vergisinde dönem kazancına dahil edilecek kazanç unsurları için bir nevi peşin (ön) vergileme niteliğindedir. Geçici vergi uygulamasına ilişkin düzenleme GVK'nın mükerrer 120'nci maddesinde yer almaktadır.

Hem gelir vergisi mükellefleri hem de kurumlar vergisi mükellefleri anılan hüküm uyarınca geçici vergi hesaplamaktadır.

Ancak tüm açıklamalar doğrultusunda, GVK'nın mükerrer 120. Maddesi gereğince bir tek yıllara yaygın inşaat ve onarım işiyle uğraşan mükellefler geçici vergi mükellefi değildir. Bu düzenlemenin gerekçeleri, yıllara yaygın inşaat ve onarım hakedişlerinden tevkifat yoluyla ön vergilemenin olması ve yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerinde iş bitimi tarihiyle ilgili karmaşıklıkların olmasıdır

Sayılan işler dışında başka faaliyetler sonucunda gelir elde

edenler, sadece bu gelirler için geçici vergi hesaplamak durumundadırlar

Ödenecek olan geçici vergiden de yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerinden kesilen tevkifatlar düşülemeyecektir Diğer yandan 217 seri No"lu Gelir Vergisi Genel Tebliği geçmiş yıl zararları bölümünde Geçici vergi matrahının hesaplanmasında, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde indirimi mümkün olan geçmiş yıl zararları dikkate alınacaktır . hükmü bulunmaktadır.